

Dr. Mátyás Mátyás

(1888 - 1956)

In ultima zi a anului trecut, după suferințe îndelungate a încetat din viață profesorul dr. Mátyás Mátyás, conducătorul catedrei de chirurgie de la Institutul medico-farmaceutic din Tg.-Mureș. Prin moartea sa, institutul nostru și cercurile medicale din patria noastră au pierdut pe unul dintre cei mai cunoscuți și mai apreciați reprezentanți.

Mátyás Mátyás a desfășurat o activitate științifică și chirurgicală timp de aproape o jumătate de secol. Diploma de doctor în medicină a obținut-o la Universitatea din Cluj în 1910. Între 1912—1919 a lucrat ca preparator și asistent la catedrele de dermatologie, ginecologie și chirurgie de la Universitatea „Ferencz Jozsef” din Cluj. În 1919 a condus scurt timp clinica chirurgicală. A fost propus pentru postul de docent, însă România burghezo-moșierească, prin cunoscuta sa politică de oprire a naționalităților l-a lipsit de posibilitatea unei cariere științifice.

Dragostea sa față de oameni și de medicină a învins greutatea ce-i stăteau în cale. În sanatoriu fondat de el a operat zeci de mii de bolnavi și a desfășurat o activitate științifică multilaterală.

Lucrările sale științifice au apărut în literatura de specialitate austriacă, germană, franceză, maghiară și autohtonă. Dintre cele aproape 100 de lucrări științifice merită un interes deosebit studiile sale din tinerete în domeniul chirurgiei de război. (Despre plăgile pulmonare și abdomi-

nale prin arme de foc). In anii de mai tirziu s-a preocupat in de aproape de problema trombozelor și emboliilor postoperatorii. Lucrarea sa privind emboliile pulmonare postoperatorii, a fost primită cu un viu interes in cercurile specialiștilor.

Profesorul Mátyás a căutat să rezolve problema tratamentului varicelor prin aplicarea metodei de anemizare. A consacrat numeroase lucrări științifice tratamentul postoperator al intervențiilor stomacale. A elaborat și procedee chirurgicale personale, de pildă pentru cazul herniilor încarcerate. In domeniul ginecologiei, a trezit un interes deosebit procedeele său de transplantare endometrială executată in urma amputării supravaginale a uterului.

Mátyás Mátyás a fost unul dintre fondatorii societății medicale „Paul Ehrlich” din Cluj.

El a transformat institutul său in-tr-o clinică modernă cu 8 pavilioane, asigurând și condițiile radioterapiei. A fost neobosit alit in munca terapeutică cît și in cea științifică și organizatorică. Singur recunoaște in autobiografia sa: „In fiecare noapte incepeam de la ora 3 să fac operații și le continuam toată ziua. Colaboratorii mei se schimbau, eu rămineam însă tot timpul la masa de operații. In-tr-o clinică profesorul poate să impartă materialul de bolnavi între asistenții săi. Astfel fiecare dintre colaboratori, poate să învețe de la dînsul. Dar in sanatoriul meu, bolnavii țin-neau să fie operați de mine. Acesta este unul din motivele pentru care mai de mult nu am putut educa discipoli”.

Anii săi au trecut in-tr-o muncă susținută și perseverentă. Paralel cu maturizarea experienței sale chirurgicale numele său a devenit din ce in ce mai mult un simbol in rîndurile zecilor de mii de bolnavi pe care el însuși i-a operat, i-a tratat și i-a incurajat. A executat 70.000 de operații.

Cu toate succesele sale terapeutice și cu toată aprecierea de care s-a bucurat pe plan științific, el nu a fost mulțumit. A simțit nevoia să transmită direct experiența sa, să educe, să învețe pe alții. „In timpul regimurilor trecute — spune in autobiografia sa — m-am simțit intoldeguna stînit. Am cerut in mai multe rînduri să mi se dea un post unde să pot să învăț și pe alții. Dar nu mi s-a dat!” Această posibilitate i-a fost asigurată savantului Mátyás Mátyás de către regimul nostru popular, de abia după ce a ajuns la o vîrstă mai înaintată. In 1945 a ținut prelegeri de ginecologie la Universitatea din Cluj. In 1948 a preluat conducerea catedrei de chirurgie de la Institutul medico-farmaceutic din Tg.-Mureș. Omul de aproape saizeci de ani a început cu un elan reînnoit pregătirea studenților și a chirurgilor tineri. Se scula și acum in zori de zi, muncind toată ziua. Viața sa s-a contopit cu viața clinicii. Pe lingă munca sa didactică a continuat să activeze și pe teren științific. A susținut multe referate la ședințele filialei din Tg.-Mureș a Societății Științelor Medicale. A scris un manual de chirurgie pentru studenții in medicină și capitolul privind chirurgia splinei și pancreasului pentru manualul unic de chirurgie a fărui.

Statul nostru democrat popular l-a iubit pe profesorul Mátyás Mátyás, i-a apreciat munca și l-a decorat cu Ordinul Muncii cl. II., conșerindu-i și titlul de doctor in științele medicale.

A fost un maestru al bisturiului. Amintirea lui va continua să trăiască vie in sufletul colegilor săi, in năzuințele colaboratorilor și discipolilor și in inima acelor zeci de mii de oameni pe care el, marele chirurg i-a redat vieții și muncii creatoare.